

Ser du misstänkta fall av CWD?

Sedan april 2016 har norska myndigheter upptäckt två fall av Chronic wasting disease (CWD) på vildren och två fall på älg. Älgarna påträffades nära gränsen till Jämtland. Det är oklart varifrån smittan kommer och hur länge den har funnits där. Smittan kan ha funnits i Norge under flera år. Nu när smittan har konstaterats i Norge och hjortdjuren ibland rör sig över gränserna kan det inte uteslutas att smittan också finns i Sverige.

Vad är CWD?

CWD är en allvarlig och dödlig neurologisk sjukdom hos ren, älg, och hjortar och tillhör den grupp av prionsjukdomar som kallas transmissibla spongiforma encefalopatier (TSE). CWD upptäcktes i Nordamerika på 1960-talet och förekommer hos både vilda och farmade hjorddjur i ett flertal delstater i USA och i vissa provinser i Kanada. Inkubationstiden är lång, det tar minst två år från smitta till dess att djuren insjuknar. Sjukdomen smittar både direkt mellan djur och via mark som kontaminerats med urin, avföring och saliv från smittade djur och smittan kan finnas kvar i miljön under lång tid. Sjukdomen är mycket svår att bekämpa, men åtgärder kan minska risken för fortsatt spridning. Sjukdomen överförs inte naturligt till människa, sällskapsdjur eller tamboskap.

Sjukdomen har tidigare inte påvisats i Europa. För cirka 10 år sedan gjordes en undersökning inom EU om eventuell förekomst av CWD hos olika hjorddjur. Då fann man inte något fall av smittan.

Vilka är symptomen?

Symptom hos hjorddjur som har utvecklat CWD kan vara avmagring, ändrat beteende, dregling (det kan hänga saliv runt munnen), vinglighet, okoordinerade rörelser, tandgnissling, skälvnningar, torr hårrem och att djuret står med sänkt huvud. Mot slutet av sjukdomen ses ett ökat drickande och ökad urinering. Efter ett långdraget sjukdomsförlopp dör djuren, vanligen helt utmärglade.

Mer information om CWD finns på Statens veterinärmedicinska anstalts (SVA) webbplats.

Provtagning för att undersöka om sjukdomen finns i Sverige

Ansvariga myndigheter har under sommaren samlat näringens organisationer för att diskutera förutsättningarna för övervakning av olika arter och kategorier av djur. Alla detaljer är inte klara ännu, men bland annat kommer trafikdödade och trafikskadade djur att undersökas. Dessutom vill vi få in djur som av olika anledningar verkar sjuka eller nedsatta. En sådan kategori är vuxna djur som kasseras i samband med jakten.

När tillräckligt många djur från olika delar av landet har undersökts kommer resultatet att kunna användas som underlag till vilka åtgärder som krävs eller är möjliga att genomföra för att hantera smittan, om den skulle påvisas i landet.

Rapportera misstänkta fall och djur som kasseras vid jakten

Myndigheterna behöver hjälp av jägare och andra personer som rör sig i skog och mark att hitta döda eller levande hjorddjur med symptom som skulle kunna vara CWD. Vid upptäckt av sådana fall vill vi att ni kontaktar SVA för bedömning om djuret bör provtas. Dessutom vill vi att ni kontaktar SVA om

ni har djur som av någon anledning kasseras i samband med jakten eftersom dessa kan vara lämpliga för provtagning.

Om du som jägare eller jaktledare träffar på döda eller sjuka djur:

Vuxna djur med symtom på CWD, fallvilt och djur som kasserats i samband med jakt är djur som är intressanta för provtagning. Om du träffar på sådana djur, ta kontakt med SVA, Avdelningen för patologi och viltsjukdomar/viltsektionen. SVA kontaktas per telefon 018-67 40 00 under kontorstid, eller via e-post, cwd@sva.se när det gäller döda eller sjuka hjorddjur, och vilt@sva.se för övriga viltfrågor.

Skicka inte in döda djur utan klartecken från SVA.

Tänk på att sjuka/döda djur kan bära på olika typer av smittämnen. Tänk därför på hygien om du hanterar döda djur. Undvik att ta på djuret med bara händer, utan använd gärna engångshandskar, och lägg kroppar i täta plastsäckar om de ska förflyttas.

Jordbruksverket

Enheten för häst, fjäderfä och vilt